

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/387/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513219961
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7513219961.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti žalovaným: 1/ L. M., C.. XX.XX.XXXX, S. W. XXX, 2/ M.Í. M., C.. XX.XX.XXXX, S. W. XXX, za účasti na strane žalovaných Občianskeho združenia právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stará Baštová 2, v konaní o zaplatenie 805,56 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 11C/578/2013-79 zo dňa 16.10.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, vo výroku, ktorým bola uložená lehota na plnenie prisúdenej pohľadávky a vo výroku o povinnosti žalobcu nahradiť trovy konania spotrebiteľskému združeniu OZ Právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, Sofijská 13.

N e p r i z n á v a žalovaným proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 89,90 eura v mesačných splátkach po 5,- eur, ktoré sú povinní zasielať vždy do konca bežného mesiaca, počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti rozsudku pod následkami straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Uložil žalobcovi povinnosť uhradiť Občianskeho združeniu Právna pomoc spotrebiteľom, ktorý vystupoval na súde prvej inštancie ako vedľajší účastník na strane žalovaného, trovy konania v sume 92,43 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi účastníkmi (sporovými stranami) konania došlo k uzavretiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalobca poskytol žalovaným úver v sume 600,- eur. Z karty klienta vyplynulo, že žalobca z titulu úveru poskytol žalovanému sumu 510,50 eura, pričom žalovaný splátkami v období od 06.10.2010 do 09.10.2013 uhradil žalobcovi sumu 420,60 eura. Zo žiadosti o poskytnutie „revolvingového úveru podpísanej žalobcom dňa 17.09.2010 a žalovanými dňa 16.09.2010 vyplynulo, že žalovaní v bode 5 žiadali o poskytnutie úveru vo výške pôvodne 600,- eur, so splatnosťou v 36 mesačných splátkach v 10. deň v mesiaci, s výškou mesačnej splátky 34,06 eura, s celkovou čiastkou, ktorú museli dlžníci zaplatiť (t.j. úver + zmluvné úroky za celú dobu čerpania úveru) 1.226,16 eura s predpokladanou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver 65,38 %, ročnou úrokovou sadzbou úveru 70 % a s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver 47,39 %. Súd prvej inštancie predovšetkým uzavrel, že žalobca a žalovaní neuzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom

úvere tak, ako je zakotvená v zákone o spotrebiteľských úveroch, že písomná forma bola len čo sa týka žiadosti o poskytnutí revolvingového úveru. Schválenie revolvingového úveru spolu s ostatnými náležitosťami (splátky, úroky, RPMN a podobne) boli uvedené v oznámení veriteľa zo dňa 17.09.2010, ktoré nebolo žalovanými podpísané, ani im doručené. Súd prvej inštancie mal tiež za to, že uvedená zmluva je v rozpore s § 9 písm. i), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a ostatných poplatkov. Z údajov v zmluve nevyplýva, aká je výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Žalobca uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé položky. V zmluve sa nachádza suma celkovej čiastky, ktorú dlžník musí zaplatiť, avšak suma nie je rozpisovaná v splátkach. V zmluvných podmienkach je uvedené, že celková výška úveru bude žalovanému oznámená podľa čl. 2.2 zmluvy. Z uvedeného preto vyplýva, že v čase podpisovania zmluvy - žiadosti údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru v listine nebol uvedený, ale malo sa tak stať oznámením o schválení úveru. Súd prvej inštancie preto považoval neuvedenie výšky splátok istiny úrokov a poplatkov za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 5 OZ. Po právnom posúdení veci podľa ust. § 497, § 499, § 565 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka a ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských zaviazal žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi istinu 89,90 eur (ktorá predstavuje neuhradenú časť úveru (510,50 eur - 420,60 eur). Istinu 89,90 eur povolil splatiť v mesačných 5,- eurových splátkach v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. majúc za preukázané, že žalovaný v 1. rade je poberateľom invalidného dôchodku 280,- eur a žalovaná v 2. rade v sume 167,- eur mesačne, pričom spoločne uhrádzajú poplatky spojené s bývaním (sumu 52,- eur mesačne za elektrinu a 400,- eur ročne ostatné poplatky za vodu a kúrenie spojené s bývaním). Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Vychádzajúc z pomeru úspechu žalobcu a žalovaných priznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania vo výške 77,69 % za 2 úkony právnej služby prevzatie a príprava zastupovania a vyjadrenie sa k žalobe spolu 92,43 eura.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol zmeniť rozsudok, žalobe v celom rozsahu vyhovieť a zaviazat žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie náhrady trov konania. V odvolaní namietal aj stanovenie výšky splátok vo výške 5,- eur ohľadom istiny priznanej 89,90 eur. V dôvodoch odvolania namietal nesprávne právne posúdenie sporu súdom prvej inštancie, konkrétne nesprávnu interpretáciu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. súdom prvej inštancie. Zmluva uzavretá medzi stranami medzi žalobcom a žalovanými podľa odvolateľa obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Preto žalobca namieta akúkoľvek absenciu náležitosti podľa § 9 písm. i), j) a k) citovaného zákona. Zároveň žalobca namietal aj posúdenie nároku priznania trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. V dôvodoch odvolania žalobca namietal, že odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie neobsahuje žiadne zdôvodnenie skutočností, čím bolo podanie vedľajšieho účastníka v spore rozhodujúce, čím prispelo k rozhodnutiu vo veci a v čom mal súd za to, že trovy právneho zastúpenia za písomné podanie vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené. Žalovaný v odvolaní namietal aj stanovenie výšky splátok prisúdenej istiny vo výške 5,- eur majúc za to, že stanovenie uvedenej výšky splátok nemá oporu ani v samotnom zdôvodnení životných a finančných pomerov žalovaných, keďže v dôvodoch rozhodnutia súdu prvej inštancie sa uvádza mesačný príjem spolu 447,- eur a mesačné náklady v sume 85,33 eur. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Občianske združenie vystupujúce v konaní pred súdom prvej inštancie ako vedľajší účastník zastúpené advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. V dôvodoch vyjadrenia poukázal vedľajší účastník na rozhodnutia krajských súdov (Krajského súdu v Prešove 17Co/262/2014-82 zo 14.04.2005, Okresného súdu Prešov 9C/64/2014 - 104 z 09.03.2015 a rozsudku Krajského súdu v Žiline 5Co/286/2014 z 27.05.2014. Pokiaľ ide o trovy konania vedľajšieho účastníka, poukázal vo vyjadrení na to, že občianske združenia na ochranu práv spotrebiteľov vznikli práve preto, že v posledných rokoch došlo k nárastu veľkého počtu žalôb a alarmujúcemu počtu exekúcií na spotrebiteľov, ktorí sa nedokázali voči nekalým praktikám „silnejšej zmluvnej strany“ účinne brániť. V tejto súvislosti poukázal aj na legislatívu EÚ a to na Zmluvu o fungovaní EÚ a na rozhodnutia v obdobných právnych veciach pokiaľ ide o priznanie trov vedľajšieho účastníka krajskými súdmi.

5. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřili.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu,

proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. v spojení s ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP, v CSP odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil na Krajskom súde v Košiciach dňa 08.09.2016 o 09.15 hodine v pojednávacej miestnosti č.dv. 204/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 30.08.2016 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP.

7. Výrok rozsudku, ktorým boli žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 89,90 eur, nebol napadnutý odvolaním, preto nadobudol právoplatnosť.

8. Žalobca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie dňa 06.03.2015, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (t.j. 01.07.2016).

10. Podľa ust. § 470 ods. 2 prvá veta CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Z obsahu podaného odvolania žalobcu možno vyvodiť odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., ktoré v zmysle CSP účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu zodpovedá odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, v ktorom aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodí zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis než ktorý mal použiť, alebo aplikoval správny predpis ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že spotrebiteľská zmluva o spotrebiteľskom úvere nazvanom revolvingový úver bola uzavretá v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. a dôsledkom porušenia aj tejto povinnosti poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto aj pokiaľ by sa odvolací súd stotožnil s odvolacími námietkami žalobcu, že zmluva obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a ostatných poplatkov, chýba podstatná zmluvná náležitosť, údaj o konečnej splatnosti úveru a z uvedených dôvodov je záver súdu prvej inštancie, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, vecne správny.

12. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že aj keď by bola splnená obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. údaj o konečnej splatnosti úveru, úroky 80,06 % ročne dohodnuté v úverovej zmluve sú neprimerane vysoké, keďže v rozhodnom období (9/2010) bola podľa štatistiky Národnej banky Slovenska priemerná výška úrokov spotrebiteľských úverov poskytnutých bankami pre daný typ úveru (1 - 5 rokov) len 15,47 % ročne). Teda úroky v rozhodnom období poskytované žalobcom prevyšujú o viac ako 517 % úroky poskytované bankami spotrebiteľom, a teda takto neprimerane vysoké úroky sú dojednané v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.05.2014 „ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch“.

14. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil.

15. Odvolací súd potvrdil rozsudok aj vo výroku, ktorým bola uložená lehota na plnenie prisúdenej pohľadávky 89,90 eura v mesačných splátkach po 5,- eur zohľadňujúc zlé finančnú a zdravotnú situáciu žalovaných. Je síce pravdou, že žalovaní v 1. a 2. rade poberajú spolu invalidný dôchodok vo výške 447,- eur, (280 + 167) žalovaný v 1. rade je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím (preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (č.l. 25 spisu), majú mesačné náklady na elektrinu 52,- eur,

náklady na kúrenie domu a vodu činia okolo 400,- eur ročne, mesačne platia náklady za lieky, každý po 30,- eur, preto vychádzajúc z okolností daného prípadu sociálnej situácie a zdravotného stavu a nízke invalidné dôchodky oboch zdravotne postihnutých invalidných dôchodcov výška splátok 5,- eur mesačne zabezpečuje rovnováhu medzi sociálnou a rodinnou situáciou žalovaných na jednej strane a zabezpečením práva poskytnúť súdnu ochranu žalobcovi na strane druhej.

16. Odvolací súd preto uzatvára, že povolenie plnenia v splátkach súdom prvej inštancie v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. účinného v čase rozhodnutia okresného súdu je taktiež vecne správne.

17. Neobstojí ani odvolanie žalobcu proti výroku o povinnosti žalobcu nahradiť trovy konania spotrebiteľskému združeniu OZ Právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, Sofijská 13.

18. Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. sa ako vedľajší účastník mohol popri žalobcovi alebo žalovanom zúčastniť konania ten, kto mal na jeho výsledku právny záujem. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ako vedľajší účastník sa mohla popri žalobcovi alebo žalovanom zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti bola ochrana práv podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

19. V tomto konaní ide o vec, ktorá má charakter spotrebiteľského sporu a vedľajší účastník do 01.07.2016 v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení ako právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, mal oprávnenie vyplývajúce mu zo zákona vystupovať v konaní.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že Občianske združenie Právna pomoc spotrebiteľom podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 08.05.2014 vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Vo vyjadrení sa k žalobe zo dňa 24.05.2014 poukazovalo na neprimerane vysoké úroky, ako aj na to, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

21. Ust. § 142 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) vyjadrovalo zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Znenie tohto ustanovenia toho času zodpovedá ust. § 255 CSP.

22. Žalovaní, na strane ktorých vystupovalo Občianske združenie právna pomoc spotrebiteľom, mali vo veci pomerný úspech 88,84 % a úspech žalobcu predstavoval 11,16 %, preto vzniklo im právo na náhradu trov konania vo výške 77,69 %.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o priznaní náhrady trov konania občianskemu združeniu vychádzajúc z pomerného úspechu v konaní žalovaných, na strane ktorých občianske združenie vystupovalo a ktorého úkony boli v príčinnej súvislosti so zamietnutím žaloby nad prisúdenú istinu 89,90 eur. Preto správne súd prvej inštancie o náhrade trov konania v právnom vzťahu medzi žalobcom a občianskym združením na strane žalovaných rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. a priznal občianskemu združeniu účelne vynaloženú náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia právnej služby.

24. Vzhľadom k tomu odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, vo výroku ktorým bola uložená lehota na plnenie prisúdenej pohľadávky a vo výroku o povinnosti žalobcu nahradiť trovy konania spotrebiteľskému združeniu ako vecne správne potvrdil.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, žalovaným v odvolacom konaní úspešným trovy odvolacieho konania nevznikli. Spotrebiteľské združenie Občianskeho združenie právna pomoc spotrebiteľom od 01.07.2016 už v konaní nevystupuje v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).